

Život Cirkvi

Ročník 14

18/2007

**Vatikán chce riešiť klimatické zmeny
v duchu spoločného dobra**

Komentár Jozefa Kováčika: Spor

Spor. V uplynulých týždňoch sa v médiách i spoločnosti na Slovensku hovorilo o spore. Medzi arcibiskupom Sokolom a novinármi, medzi Katolíckou cirkvou a verejnou mienkou, i o sporoch medzi niektorými duchovnými v samotnej cirkvi.

To však málo ľudí tuší, že ten najväčší spor médiá ešte stále náležite neodhalili!

Som si istý, že aj tí z vás, drahí poslucháči, ktorí ste ma doteraz počúvali iba na pol ucha, počúvate ušami obomi. A to je dobré. Nuž teda, dovoľte mi, aby som vám poodhalil kauzu, ktorá zamestnáva dejiny cirkvi od jej počiatku. Ide totiž o poriadny škandál!

Pisateľ Skutkov apoštolov napísal: „Mali s ním nejaké spory o ich náboženstve a o akomsi mŕtvom Ježišovi, o ktorom Pavol tvrdí, že žije!“

No páni, povieme si, dostal si nás. A my sme ti už začali veriť, že nám povieš niečo, čo bude bombou. No a nie je? Veď tu máme mŕtveho. Dejiny to dokladujú veľmi presne, že zomrel. No a máme tu zároveň niekoho, kto tvrdí, že ten mŕtvy ožil! Aký lepší námet by si mohli žiadať ľudia dneška, ktorí sú otupení v pocitovom poznávaní pravdy a stačí im, že sa niečo napíše, alebo povie v médiách a musí to byť pravda? Ak by dnes niekto u vás v meste či na dedine povedal, že včera niekto zomrel, že ste ho videli mŕtveho, stuhnutého, ba dokonca že ho už i pochovali, no dnes ráno sa našiel jeho hrob prázdny, garantujem vám, že by tam boli okamžite nielen všetky slovenské médiá, ale aj štáby z celého sveta!

Vráťme sa teda k prípadu toho, ktorý ako pochovaný mal ožiť. So záujmom som si prečítal bádanie talianskeho novinára Vittoria Messoriho o prázdnom hrobe s typicky bulvárnym názvom „Naozaj vstal z mŕtvych?“. Obsah je však od bulváru veľmi vzdialený. Vyžaduje sústredenosť a úctu k pravde. Nebudem vás napínať. Aj autor konštatuje, že Ježiš Kristus naozaj vstal z mŕtvych. Čo ma zaujalo osobitným spôsobom bol však kresťanský paradox, ktorý autor popisuje. Miesto, kde sa daný prechod zo smrti do života mal odohrať, tá jaskyňa, do ktorej predtým nebol nikto pochovaný, je od počiatku nielen miestom viery a hlbokých citov, ale zároveň aj miestom nenávisťi a neschopnosti dohodnúť sa. Medzi jednotlivými kresťanskými cirkvami už dlhé storočia panovali a panujú napätia prerastajúce do občasných fyzických útokov. Sultán, ktorý vládol nad Jeruzalemom, nariadil v roku 1852 status quo, pod hrozbou ukrutných trestov. Určil presné pravidlá, dokonca aj čas a spôsob, ako umývať okná, alebo počet gramov myhy, ktoré má každé vierovyznanie povolené spáliť pred hrobom, z ktorého vyšiel vzkriesený ten, ktorého všetci pod touto strechou vzývajú ako Knieža pokoja.

Už osem storočí sa dokonca každý deň na úsvite koná pre kresťanov pokorujúci obrad. V jedinej používanej bráne chrámu sa objavajú dvaja moslimovia, členovia rodín, ktorým islamská moc udelila právo vlastníť a používať kľúč a otvárať ním toto miesto sväté pre

všetkých kresťanov. A vo vnútri zavretí zástupcovia jednotlivých kresťanských obradov, ktorí každú noc striedavo strážia, aby zabránili vpádom a plieneniu...

Vo vnútri baziliky nepanuje porozumenie a priateľstvo. Nikto sa nechce vzdať ani len metra štvorcového svojho podielu. A tak nemožno vykonať ani len základné potrebné opravy, povedzme zvonice, alebo samotnej kaplnky jaskyne vzkriesenia, ktorá je podopretá zhrdzaveným lešením. Reštaurovanie by totiž narušilo krehké status quo. A nakoľko evanjelici pri stanovovaní pravidiel neexistovali, v bazilike nemajú miesto. A tak sa nemôžeme diviť, že si pre istotu vymysleli radšej „nový“ hrob, označovaný ako Gardens'tomb, záhradný hrob, hoci sa predtým vola Gordens'tomb, teda Gordenov hrob.

Nebudem venovať ďalší čas problému jediných dverí vedúcich do chrámu, či zrezanej zvonice bez zvonov.

Týchto zopár faktov nám musí postačiť na to, aby sme si mohli spytovať svedomie a modliť sa za jednotu kresťanov, o ktorej sa často ľahšie hovorí, ako sa uskutočňuje. Som rád, že v kresťanských cirkvách nájdeme naopak veľa ľudí, pre ktorých žiadna obeta nie je dostatočne privysoká, aby ju neboli ochotní priniesť za úmysel samého Ježiša, aby sme dokázali nájsť spoločnú reč. Zdá sa to paradoxom, no práve tieto udalosti sú pre Messoriho i dôkazom pravdy vzkriesenia. Ak by to nebol pravý hrob, načo takéto spory?

Uplynulý týždeň zomrel prvý demokraticky zvolený ruský prezident Boris Jeľcin. Nebol iba prvým prezidentom, ktorého nomenovalo komunistické politbyro, ale zároveň i prvým, ktorý mal cirkevný pohrebný obrad. V chráme, ktorý dali jeho predchodcovia zruinovať a ktorý za jeho prezidentskej éry opätovne vystavali, ležalo jeho telo v rakve. Mal za sebou život politika i bulvárne pletky spojené hlavne s alkoholom. Svetové agentúry však priniesli správu o tom, že mesiac pred smrťou si vykonal púť do Svätej Zeme. Podľa svedkov tohto putovania sa modlil a prosil o odpustenie hriechov. Svojho sprievodcu sa spýtal, či je pravda, že na tých miestach si Boh najlepšie vypočuje modlitbu... V prvej zádušnej svätej omši v chráme Krista Spasiteľa metropolita Juvenalij pripomenul, že pôsobenie politika často vyvoláva spory a požiadal, aby neprajné hlasy v dňoch smútku a rozlúčky zmlkli.

Priznám sa, že som veľa premýšľal o týchto udalostiach. Je to práve kresťanstvo, ktoré nemá v sebe zákon pomsty, či škodoradosti, ale túžbu vytvoriť podmienky, aby človek mohol dôstojne žiť i zomrieť. Úcta k človeku preto, lebo je človekom, nie preto, lebo je pre mňa dôležitý, prospešný, či sympatický. Žijeme v dobe, keď práve hodnotu a dôstojnosť človeka a jeho života je potrebné vyzdvihnúť. Tí, ktorí tak hlasno volajú po slobode, ju totiž tak rýchlo strácajú. Viera vo vzkrieseného Krista je dôvodom na vnútorný pokoj a radosť. Skutočnú, nie fráзовitú.

RV, jk

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Raduj sa nebies kráľovná

Vatikán (29. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa dnes napoludnie, ako každú nedeľu, pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na námestí sv. Petra, mariánsku modlitbu Raduj sa nebies kráľovná. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry,

V dnešnú 4. veľkonočnú nedeľu, ktorá je aj nedeľou Dobrého pastiera, slávime zároveň aj Svetový deň modlitieb za povolania. Všetci veriaci sú osobitným spôsobom pozvaní k modlitbám za povolania ku kňazstvu a k rehoľnému životu. Dnes ráno, v bazilike Svätého Petra som s radosťou vysvätil 22 nových kňazov. S láskou pozdravujem týchto novokňazov spolu s ich rodinami a zároveň vás pozývam modliť sa za všetkých tých, ktorých si Pán neprestajne volá po mne, ako to urobil kedysi s apoštolmi na brehu galilejského jazera, aby sa stali „rybármi ľudí“, čiže jeho užšími spolupracovníkmi v ohlasovaní Evanjelia a v službe Božieho kráľovstva v týchto našich časoch. Prosme pre všetkých kňazov o dar vytrvalosti: aby zostali verní modlitbe, sláveniu svätej omše s obnovenou nábožnosťou, aby žili v načúvaní Božiemu slovu a nadobúdali deň po dni cítenie a postoje Ježiša, dobrého pastiera. Modlime sa aj za tých, ktorí sa pripravujú na kňazskú službu a za formátorov v seminároch v Ríme, v Taliansku a na celom svete. Modlime sa za rodiny, aby sa uprostred nich rozví-

jalo a dozrievalo „semeno“ povolania ku kňazskému povolaniu.

Tohtoročnou témou Svetového dňa modlitieb za povolania je: „Povolanie k službe cirkevnému spoločenstvu.“ Keď II. vatikánsky koncil predstavil tajomstvo Cirkvi v našich časoch, dôraz položil na „spoločenstvo“. V tejto perspektíve nadobúda veľkú vážnosť rozličnosť mnohých darov v službe božiemu ľudu. Všetci pokrstení sú pozvaní spolupodieľať sa na diele spásy. V Cirkvi sú však niektoré povolania osobitne venované službe spoločenstvu. Prvý, ktorý je zodpovedný za katolícke spoločenstvo je pápež, nástupca svätého Petra a biskup Ríma, spolu s ním sú to učitelia a ochrancovia jednoty – biskupi, nástupcovia apoštolov, ktorým pomáhajú kňazi. V službe spoločenstva sú však aj zasvätené osoby a všetci veriaci. V srdci Cirkvi ako

spoločenstva je Eucharistia: rozličné povolania čerpajú z tejto sviatosti duchovnú silu pre neprestajné budovanie v láske jediné cirkevné Telo.

Obráťme sa teraz na Máriu, Matku Dobrého pastiera. Kiež nám tá, ktorá rozhodne odpovedala na božie volanie slovami: „Hľa, služobnica Pána“ (Lk 1,38), pomáha prijať s radosťou a disponovanosťou Kristovo pozvanie, aby sme sa stali jeho učeníkmi a boli neustále oživovaní túžbou stavať sa „jedným srdcom a jednou dušou“ (por. Sk 4,32).“

-ls-
snímka pz

Generálna audiencia: Spoznávanie Krista a všeobecné kňazstvo v Origenovej náuke

Modlitba a Cirkev - to sú dva kľúčové body v náuke Origena Alexandrijského, o ktorom Svätý Otec hovoril pred týždňom v audienčnej katechéze. V stredu 2. mája sa jeho životu a dielu venoval podrobnejšie. Osobitnú pozornosť pritom venoval čítaniu Svätého písma, čo tvorí jadro Origenovej náuky. Origenes ním výrazne ovplyvnil lectio divina, čiže cirkevnú tradíciu posvätného čítania Svätého písma spojenú s modlitbou. Ako Benedikt XVI. pripomenul, Origenes pri všetkom bohatstve svojho teologického myslenia nepísal len čisto akademické trak-

táty, ale svoje exegetické a teologické diela neustále pretkával skúsenosťami a návodmi vychádzajúcimi z modlitby. „Porozumenie Svätému písmu si totiž podľa neho vyžaduje skôr osobný vzťah ku Kristovi a modlitbu, než jeho štúdium. Bol presvedčený, že prvoradou cestou k poznaniu Boha je láska a Krista nemožno skutočne spoznať, kým sa do neho nezaľúbime.“

V Liste Gregorovi Origenes odporúča: „Oddávaj sa čítaniu božských Písem; venuj sa mu vytrvalo. Čítaj s úmyslom veriť a páčiť sa Bohu. Ak sa počas

čítania ocitneš pred zavretou bránou, búchaj a otvorí ti strážca, o ktorom Ježiš povedal: Strážca mu otvorí. Venuj sa teda posvätnému čítaniu, s neoblopnou vernosťou a vierou v Boha hľadaj zmysel božských Písem, ktorý je v nich ukrytý. Nesmieš sa však uspokojiť s búchaním a hľadaním, lebo na pochopenie Božích vecí nevyhnutne potrebuješ modlitbu. Spasiteľ nám práve preto, aby nás k nej povzbudil, povedal: Hľadajte a nájdete, a Klopce a otvoria vám, ale zároveň aj dodal: Proste a dostanete (Ep. Gr. 4).“

Táto náuka predstavuje priekopnícky čin Origena v dejinách lectio divina. Milánsky biskup Ambróz, ktorý sa naučil čítať Sväté písmo práve od Origena, potom posvätné čítanie zaviedol na Západe, odovzdal ho Augustínovi a mníšskej tradícii.

Ako sme už povedali, podľa Origena najvyšší stupeň poznania Boha pramení v láske. Aj medzi ľuďmi je to tak: jeden môže poznať druhého do hĺbky, iba ak je medzi nimi láska, ak si navzájom otvárajú srdcia. Origenes na to našiel výrečný príklad vo výklade hebrejského slova spoznať, ktoré sa používa aj na pomenovanie aktu ľudskej lásky: „Adam poznal Evu, svoju ženu, a ona počala“ (Gn 4, 1). Tým sa vyjadruje, že jednota v láske poskytuje najautentickejšie poznanie. Ako sú muž a žena dvaja v jednom tele, tak sa aj Boh a veriaci stávajú dvoma v jednom duchu.“ Svätý Otec povedal, že Origenova modlitba týmto spôsobom dosahuje najvyššiu úroveň mystiky. Ako príklad citoval jeho vyznanie zachované v prvej z Homílií o Piesni piesní, kde Origenes vyznal:

„Často – Boh je mi svedkom – som cítil, že Ženích sa ku mne veľmi priblížil; potom však náhle odišiel a ja som nemohol nájsť, čo som hľadal. Túžba po jeho príchode ma uchvátila znova, opäť sa vrátil a ukázal sa mi, a keď som ho držal v rukách, hľa, zasa mi unikol, a len čo sa mi stratil, znova ma podnietil hľadať ho... (Hom. Cant. 1, 7).“

V tejto súvislosti Svätý Otec pripomenul slová svojho predchodcu Jána Pavla II. z apoštolského listu Novo millennio ineunte, kde hovoril, že „modlitba ako pravý a vlastný dialóg lásky môže pokračiť tak, že napokon ľudskú osobu úplne zaujme božský Miláčik, ona sa stane vnímavou na vnuknutia Ducha Svätého a ako Božie dieťa oddanou Srdcu nebeského Otca... Ide o cestu úplne závislú od milosti, ktorá však vyžaduje silné duchovné nasadenie a pozná aj bolestné očisťovania (tmavú noc). Rozličnými možnými spôsobmi však vedie k nevýslovnej radosti, prežívanej mystikmi ako „manželský zväzok“ (č. 33).“

Benedikt XVI. povedal, že ďalšou dôležitou časťou Origenovej náuky bola náuka o Cirkvi, zvlášť o všeobecnom kňazstve veriacich. „Origenes v tejto súvislosti pripomínal zákaz, ktorý Pán uložil Áronovi po smrti jeho dvoch synov, že nesmie

vstúpiť v ľubovoľnom čase do svätyne za oponou, čo je pred zľutovnicou na arche“ (Lv 16, 2), a vo svojej deviatej Homílii na Leviticus takto varoval veriacich: „To je doklad toho, že ak niekto vstupuje do svätyne bez povinnej prípravy, bez veľkňazského odevu a predpísaných obiet, aby sa páčil Bohu, zomrie... To sa týka nás všetkých. Prikazuje nám to totiž vedieť, ako máme pristupovať k Božiemu oltáru. Alebo nevieš, že aj tebe, čiže celej Božej Cirkvi a veriacemu ľudu, bolo udelené kňazstvo? Počúvaj, ako sa Peter prihovára veriacim: vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo. Ty máš teda kňazstvo, lebo si kňazským pokolením, a preto musíš ponúkať Bohu obeť... No aby si ju mohol prinášať dôstojne, potrebuješ čisté rúcho odlišné od bežného odevu, aký nosia ostatní ľudia, a nevyhnutne potrebuješ božský oheň“ (tamtiež).“

Po citáte Svätý Otec pokračoval vlastnými slovami: „Takže na jednej strane ‚prepásané bedrá‘ a ‚kňazský odev‘, čiže čistý a čestný život, a na druhej strane ‚lampa stále zažatá‘, čiže viera a znalosť Písem, sa stávajú neodmysliteľnými podmienkami na vykonávanie všeobecného kňazstva, ktoré si vyžaduje čistý a čestný život, vieru a znalosť Písem. Pravdaže, tieto podmienky sú ešte nutnejšie pre služobné kňazstvo. Podľa Origena tieto podmienky – čiže celkové vedenie života, ale najmä prijímanie a štúdium slova – vytvárajú pravú ‚hierarchiu svätosti‘ vo všeobecnom kňazstve kresťanov. Na vrchol tejto cesty k dokonalosti Origenes kládol mučeníctvo. Hovoril o ‚ohni na zápalnú obeť‘, čiže o viere a znalosti Písem, ktorý nikdy nesmie vyhasnúť na oltári toho, kto vykonáva kňazskú službu.“

V daždi, ktorý sa spustil na účastníkov generálnej audiencie na Svätopeterskom námestí, Svätý Otec povzbudil pútnikov, aby aj vodu prijali ako znak požehnanja - najmä keď sa teraz toľko hovorí o suchu. Svoj prejav však v jeho dôsledku skrátil a dodal len, že táto neúnavná púť dokonalosti sa týka nás všetkých, ak sa pohľad našich sídc upiera na kontempláciu Múdrosti a Pravdy, ktorou je Ježiš Kristus. Benedikt XVI. použil slová evanjelistu Lukáša, ktorý hovorí, že keď Ježiš kázal v Nazarete, „oči všetkých v synagóge sa upreli na neho“ (Lk 4, 20), a vyzval všetkých, aby aj napriek nepriaznivému počasiu upreli oči na Krista a tak nastúpili na pevnú a správnu cestu.

V pozdravoch po katechéze sa Benedikt XVI. prihovoral aj pútnikom zo Slovenska: „Srdečne pozdravujem slovenských pútnikov z farností Púšovce, Zemplínska Teplica, ako aj z Cirkevnej základnej umeleckej školy z Lučenca. Bratia a sestry, v tomto mariánskom mesiaci máji vás chcem zveriť Panne Márii. Ona nech vás sprevádza pri hľadaní pravého pokoja. S týmto želaním žehnám vás i vaše rodiny. Pochválený buď Ježiš Kristus!“ **RV, -Is-**

Benedikt XVI.: Nič nie je nemožné pre rodinu, ktorá verí v Boha

„Nič nie je nemožné pre rodinu, ktorá verí v Boha“, napísal Benedikt XVI. v posolstve, adresovanom talianskemu cirkevnému hnutiu, ktoré je súčasťou Katolíckej charizmatickej obnovy, pri príležitosti jeho 30. národného stretnutia v Rimini. Jeho základnou témou bolo heslo „S Bohom nič nie je nemožné“. 25 000 účastníkov podujatia pozdravil aj predseda Pápežskej rady pre laikov arcibiskup Stanislaw Rylko.

Svätý Otec vo svojom posolstve ocenil, že stretnutie sa sústredilo na problematiku rodiny. Nazval ju „základným stavebným kameňom spoločnosti“ a „malou domácou Cirkvou“. „Nasledujú odporúčania talianskych biskupov“, zdôraznil Benedikt XVI., „sa aj vy aktívne podieľate na podpore všetkého, čo ochraňuje a napomáha ľudským a kresťanským hodnotám, ktoré musia byť základom každej rodiny“. Na záver členom cirkevného hnutia zaželel, aby neustále nachádzali silu a motiváciu pre apoštolskú horlivosť a štedrosť v láske. -dj-

Predalo sa už viac ako milión výtlačkov knihy Benedikta XVI.

Vatikán (28. apríla, RV) – Nová kniha Benedikta XVI. Ježiš Nazaretský dosahuje v predaji veľký úspech. Za dva týždne sa v Taliansku predalo 510-tisíc výtlačkov, v Nemecku 480-tisíc a v Poľsku 100-tisíc. Grécka edícia vyšla s listom ekumenického patriarchu Bartolomeja I., ktorý vyjadruje o knihu Benedikta XVI. „veľký a vrelý záujem“ v nádeji, že by mohla „uľahčiť teologický dialóg“ smerujúci k „definitívnemu prekonaniu“ rozdelenia medzi Katolíckou a Pravoslávnu cirkvou. -te-

Benedikt XVI. a litovský prezident hovorili o konkrétnejšej spolupráci

Vatikán (28. apríla, RV) – Pápež Benedikt XVI. prijal v sobotu litovského prezidenta Valdasa Adamkua. Ich rozhovor nemal výrazné body, nakoľko vzťahy medzi Litvou a Svätou stolicou sú veľmi usporiadané a zakotvené v troch vzájomných zmluvách. Podľa oficiálneho komuniké sa hovorilo o konkrétnejšej spolupráci, o úlohe Litvy v Európskej únii a o vzťahoch s okolitými štátmi.

Z náboženského hľadiska púta Litva medzinárodnú pozornosť tzv. novopohanským hnutím, ktoré si nárokuje uznanie statusu náboženstva. Zvolilo si názov Romuva

podľa starobylého miesta pohanských obradov a svoju ideológiu opiera o tvrdenie, že kresťanstvo je cudzie pobaltskému kultúrnemu dedičstvu. Členmi hnutia sú predovšetkým bývalí príslušníci protisovietskej opozície, ktorí bojovali proti kultúrnej rusifikácii národa a po osamostatnení roku 1990 stratili svoje opodstatnenie. V Jubilejnom roku 2000 žiadali pápeža o ospravedlnenie za „krvavú kristianizáciu“ Litvy. Ich náuka zahŕňa synkretický mix predkresťanskej litovskej mytológie, ako aj moderné prvky New Age a ekologických hnutí.

Katolícka cirkev má v Litve medzi obyvateľmi 80% veriaciach, Pravoslávna cirkev štyri percentá. Viac ako 83% obyvateľstva sa hlási k litovskej národnosti, 6,7% k poľskej, 6,3% k ruskej a ďalší k bieloruskej a ukrajinskej. Celkovo je krajina so svojimi 3,7 milióna obyvateľmi najväčšou z troch pobaltských republík. 83-ročný liberálny demokrat Valdas Adamkus je od roku 1990 jej šiestym prezidentom. Politická scéna v krajine je pomerne búrlivá: za 17 rokov slobody sa vystriedalo už 18 vlád. -te-

Svätý Otec navštívi sídlo OSN v New Yorku

Vatikán (30. apríla, RV/CNS) – Pápež Benedikt XVI. prijal pozvanie navštíviť sídlo OSN v New Yorku. Pri nedávnej návšteve Vatikánu mu ho predniesol generálny sekretár tejto inštitúcie Pan Ki-mun a ako možnú príležitosť uviedol septembrové otvorenie Generálneho zhromaždenia OSN. Svätá Stolica zatiaľ potvrdila iba prijatie pozvania, dátum návštevy stanovený nebol a podľa vatikánskeho hovorca Federica Lombardiho SJ zatiaľ neboli zahájené žiadne prípravy na túto cestu. -dj-

Svätý Otec k Týždňu bezpečnosti na cestách

Vatikán (27. apríla, RV) – Minulý týždeň mal na základe iniciatívy OSN prívlastok „Týždeň bezpečnosti na cestách“. Spomenul to aj pápež Benedikt XVI. na záver stredajšej generálnej audiencie, keď adresoval všetkým subjektom, podieľajúcim sa na cestnej premávke výzvu k tomu, aby sa v rámci svojich možností snažili prispieť k zníženiu nehodovosti a zvýšeniu bezpečnosti na cestách: „Zatiaľ, čo vyzývam k modlitbe za obeť, zranených a ich rodiny, chcel by som vodičov, najmä tých mladých, povzbudiť k zmyslu pre zodpovednosť voči bližným, k opatrnosti a zvýšenému rešpektu voči pravidlám cestnej premávky.“ -dj-

Posolstvo Benedikta XVI. k členom Pápežskej akadémie sociálnych vied

Vatikán (2. mája, RV) – V stredu sa záverečnou tlačovou konferenciou skončilo 13. plenárne zasadnutie Pápežskej akadémie sociálnych vied. Jeho základnou témou bola „Láska a spravodlivosť vo vzťahoch medzi ľuďmi a národmi“ a dotkol sa jej aj pápež Benedikt XVI., ktorý účastníkom stretnutia adresoval posolstva. Zdôraznil, že snaha o spravodlivosť a podpora civilizácie lásky sú základnými opornými bodmi Cirkvi a jej úlohy ohlasovať Kristovo evanjelium. „Presvedčenie Cirkvi o neoddeliteľnosti spravodlivosti a lásky“, uviedol Svätý Otec, „sa rodí z jej skúsenosti odhaľovania Božej nekonečnej spravodlivosti a milosti v Ježišovi Kristovi a nachádza vyjadrenie v zdôrazňovaní toho, že človek a jeho dôstojnosť musia byť v centre politického a spoločenského života“.

Benedikt XVI. poukázal na tri základné výzvy, ktorým čelí súčasný svet a ktorých riešenie je možné iba prostredníctvom dôsledného uplatňovania spravodlivosti a lásky: životné prostredie a udržateľný rozvoj; ponímanie človeka ako bytosti, stvorenej na Boží obraz a vzájomné vzťahy medzi ľuďmi a napokon duchovné hodnoty, ktoré sú často prehlušované materiálnymi. Podľa Svätého Otca „iba láska k blížnemu v nás môže inšpirovať spravodlivosť v službe životu a podpore ľudskej dôstojnosti. Iba láska v rodine, založená na vzťahu muža a ženy môže zaručiť súdržnosť, ktorá odovzdáva lásku a spravodlivosť ďalším generáciám“.

dj-

Vatikán blahoželá budhistom a vyzýva na výchovu k porozumeniu a mieru

Vatikán (26. apríla, RV) – „Drahí budhistickí priatelia.“ Tak sa začína tohtoročné posolstvo Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg k budhistickému sviatku Vesakh. Predseda rady kardinál Paul Poupard svoj list adresovaný budhistickým spoločenstvám v rôznych častiach sveta tentoraz zameril na výchovu k porozumeniu a mieru. „Ako náboženski ľudia veríme, že do ľudského života je vbudovaná určitá morálna logika, ktorá umožňuje dialóg medzi jednotlivcami a národmi,“ citoval Pápežské posolstvo k Svetovému dňu pokoja.

Budhistická slávnosť Vesakh pripomína život slávneho Gautamu Budhu, ktorý pred viac ako 2 500 rokmi vyučoval oslobodzujúce nazeranie a dosahovanie nirvany na tomto svete.

Ako zdôraznil kardinál Poupard, ľudia musia spraviť ešte veľa na ceste prekonávania predsudkov a nedorozumení. „Aj na miestach, kde ľudia denne zakúšajú vojnové pustošenie, živé citmi nenávisti a pomsty, môže byť dôvera obnovená,“ tvrdí predseda pápežskej rady a hlavnú nádej vkladá do výchovy v rodinách a školách. Mala by to byť podľa neho výchova založená na hodnotách, ktorá by učila deti ctíť si všetko, čo je dobré a správne.

Osobitne pripomenul moc médií formovať myseľ. „Keď ľudia pracujúci v médiách rozvíjajú svoje morálne svedomie, je možné rozptyľovať morálnu nevedomosť a nahrádzať ju vedomosťou, chrániť spoločenské hodnoty a poukazovať na transcendentný rozmer života, ktorý vychádza z duchovnej prirodzenosti všetkých ľudí. Keď náboženski veriaci spolupracujú na takýchto projektoch spoločného dobra, obdivuhodne slúžia spoločnosti.“

Posolstvo v tejto súvislosti pripomína učenie Druhého vatikánskeho koncilu o tom, že celý ľudský rod zdieľa spoločný pôvod a spoločný cieľ: Boha, nášho Tvorcu a cieľ našej pozemskej púte. Ako pripomenul Benedikt XVI. vo svojom posolstve k Svetovému dňu pokoja, človek tak už nie je ničím, ale niekým, schopným uvedomovať si samého seba, vlastniť samého seba, darovať samého seba a vstupovať do spoločenstva s druhými. Za cieľ pravého vzdelávania kardinál Poupard označil „viesť jednotlivca k stotožneniu sa s posledným cieľom života“. „To motivuje osobu slúžiť chorému ľuďstvu,“ píše sa v závere tohtoročného posolstva Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg k budhistickému sviatku Vesakh.

-te-

Vo Vatikáne sa skončila výnimočná synoda Sýrskokatolíckej cirkvi

Vatikán (28. apríla, RV) – V Apoštolskom paláci sa skončila trojdňová výnimočná synoda Antiochijskej sýrskokatolíckej cirkvi. Zvolal ju pápež Benedikt XVI. a predsedal jej vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Oficiálne záverečné komuniké Svätej stolice označilo atmosféru za bratskú a otvorenú, zameranú na dobro Cirkvi. Svätý Otec tak podľa správy mohol „zobierať mnohé užitočné podnety na prijatie rozhodnutí, ktoré sa ukážu nevyhnutnými na pomoc tejto cirkvi a na prekonanie jej súčasných ťažkostí“.

Antiochijská sýrskokatolícka cirkev je rozptýlená po Strednom východe a ďalších krajinách, zasahuje ju teda ťažká politická a spoločenská situácia v tejto časti sveta. Vo Vatikáne o nej hovoril patriarcha Ignác Peter VIII. Abdel Ahad a 13 miestnych biskupov. Poďakovali sa Svätému Otcovi za podporu, ktorú im už viackrát vyjadril, a opätovne obnovili svoje hlboké spoločenstvo s Apoštolským stolcom.

-te-

Vatikán chce riešiť klimatické zmeny v duchu spoločného dobra

Vatikán (26. apríla, RV) – Osemdesiat politikov, vedcov, ekonómov a pastoračných pracovníkov z 20 krajín piatich kontinentov zvolala do Vatikánu Pápežská rada pre spravodlivosť a pokoj, aby hľadali odpovede na hrozby klimatických zmien vo svete. Svätý Otec vyjadril v telegrame, ktorý účastníkom zaslal jeho štátny sekretár Tarcisio Bertone, „živé ocenenie“ tomuto úsiliu „podnecovať výskum a podporu životných štýlov, modelov produkcie a konzumácie poznačených úctou k stvorenstvu a ku skutočným potrebám udržateľného rozvoja národov, s ohľadom na všeobecné určenie dobier, ako opakovane pripomína sociálna náuka Cirkvi“.

Sociálna náuka Cirkvi je hlavným oporným bodom seminára a podľa predsedu Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinála Renata Martina má ku klimatickým zmenám „veľa čo povedať“. Už na prvých stranách Biblie sa píše, že panovanie človeka nad stvorenstvom, zverené mu Bohom, nemá byť despoticke a nerozumné. Naopak, má viesť k rozvoju človeka, celého človeka, celého človečenstva – a to je výzva. Staroslitvosť o životné prostredie obsahuje spoločnú povinnosť rešpektovať spoločné dobro všetkých. V tom vidí kardinál Martino výzvu na väčší zmysel pre zodpovednosť určenú ako výrobcom, tak konzumentom.

Na seminári vystupujú napríklad kompetentní politickí predstavitelia Francúzska, Veľkej Británie, Nemecka, Talianska či Guyany. Ako pripomenul kardinál Martino, pohľady na vplyvy klimatických zmien na spoločensko-politickú rovnováhu sa vo svete rôznia:

„Treba predovšetkým upresniť a uvedomiť si, že nie celý vedecký svet vykrikuje o pohrome. Jestvuje aj nemalá súdržná skupina vedcov, ktorí klimatické zmeny nevidia cez také čierne okuliare. Pripúšťajú, že ide o fenomény, ktoré sa počas rokov a epoch opakujú, ale hovoria, že niekedy môžu priamo pôsobiť v prospech poľnohospodárstva a rozvoja. Prirodzene, my sa na vec pozeráme v duchu väčšej opatrnosti.“

Svätá stolica plánuje na danú tému vydať dokument a tak prispieť k rozvážnemu vnímaniu situácie. Ako zdôraznil kardinál Martino, povážlivá je napríklad výrazná nerovnováha, lebo prevažná časť energetických zdrojov sa míňa vo vyspelom svete:

„Je tu krajina, ktorá predstavuje päť percent svetového obyvateľstva a sama míňa 20 percent celkovej energie; a je tu iná krajina, ktorá predstavuje 20 percent svetového obyvateľstva a míňa iba päť percent celkovej energie. Je prirodzené, že ten, kto má väčšie možnosti čeliť klimatickým zmenám, je pokojnejší; kým ten, kto tieto možnosti nemá, sa obáva viac. Aj na tomto polit sa preto ustavične apeluje na medzinárodnú solidaritu a na medzinárodné spoločenstvo. Keď

chýbajú zdroje, tým, kto trpí, sú, samozrejme, vždy tí najchudobnejší.“

Riešenie si podľa kardinála Martina vyžaduje zmenu životného štýlu. Ako uviedol, nemožno sa spoliehať iba na vedcov, ale aj my si musíme skúšať klásť otázky a pochopiť, ako my všetci, bežní ľudia, môžeme svojim osobným vkladom a svojou osobnou aktivitou prispieť k riešeniu a k zmierneniu týchto situácií. -te-

V médiách chýbajú náboženský špecialisti

Taliansko (26. apríla, RV) – Hovoriť o náboženstve v médiách je potrebné, ale treba to robiť kompetentne a profesionálne. Konštatovali to účastníci seminára o katolicizme a ďalších náboženstvách vo svetských aj cirkevných denníkoch, ktorý sa konal v týchto dňoch na Gregorovej univerzite v Ríme.

„O náboženstve treba hovoriť, lebo, ako vidíme, teórie sekularizácie sú protirečením: veď náboženstvo sa na medzinárodnom poli ukazuje ako silný činiteľ. Hovoriť o ňom je teda povinnosťou,“ povedala pre Vatikánsky rozhlas učiteľka žurnalistiky na Gregorovej univerzite Miriam Diezová Boshová. Zdôraznila však, že o náboženstve nemožno hovoriť hocijako. V médiách podľa nej chýbajú náboženský špecialisti. „Šéfredaktor si nedovolí nemať špecialistu na šport alebo ekonomiku, ale mnohokrát si dovoľí nemať kompetentného človeka na náboženstvo,“ vyhlásila.

„Myslíme si, že by bolo možné rozvíjať medzináboženský dialóg aj v tlači, avšak osoby, ktoré sa venujú náboženstvu, sa musia špecializovať. Musia sa snažiť nehovoriť nejasne a dávať priestor odborníkom na náboženstvo, ktorými sú náboženský vodcovia. Počúvať ich, využiť ich ako zdroj informácií a potom sa zo žurnalistickej pozície snažiť vysvetliť veci bez zovšeobecňovania. Lebo veľkou chybou novinárstva je práve toto zjednodušovanie: všetko sa redukuje na slogany a práve to je nebezpečné pre medzináboženský dialóg.“

Ako ďalej povedala Miriam Boshová, jedným z najzávažnejších všeobecných novinárskych prístupov je snaha vtiesnať všetko do politických kategórií ľavice, pravice, pokrokárov, tradicionalistov... Za osobitne nebezpečné označila umelé vytváranie protikladov medzi novým a starým bez rozlišovania, že všetko je oveľa komplikovanejšie a komplexnejšie. Typickým príkladom, ktorý vojde do dejín žurnalistiky, je vlašajšia prednáška Benedikta XVI. na univerzite v Regensburgu, ktorá podľa Miriam Boshovej ukázala, akí sú novinári neschopní zachytiť odtienky vážnych a náročných prejavov. „Prednášku v Regensburgu buď nečítali, alebo čítali zle,“ vyhlásila prednášajúca na seminári o náboženstvách v denníkoch. -te-

Vzájomné uznanie krstu medzi náboženstvami v Nemecku

Nemecko (26. apríla, RV/Zenit) – O uznanie krstu medzi jednotlivými náboženstvami sa zaslúžili hlavné cirkvi v Nemecku a 11 iných cirkví a cirkevných komunít. Uznávajúci dokument podpíšu v nedeľu kardinál Karl Lehmann, prezident nemeckej biskupskej konferencie, luteránsky biskup Wolfgang Huber a reprezentanti z 11 iných komunít. Oznámila to Katolícka tlačová agentúra KNA. Až doteraz sa krst medzi cirkvami vzájomne neuznával, okrem dohôd medzi diecézami a regionálnymi evanjelickými cirkvami. Kardinál Walter Kasper, prezident Pápežskej rady pre podporu jednoty kresťanov inicioval plán na dosiahnutie spoločného vyhlásenia. Dokument je výsledkom trojročného štúdia a potvrdzuje: „Napriek rozdielom v chápaní cirkví, existuje medzi nami základná dohoda týkajúca sa krstu.” -mk-

Cirkev i štát horlivo prejavujú arcibiskupovi Bagnascovi solidaritu

Cirkev v Taliansku prežíva oživené spoločenstvo so svojimi biskupmi, ktorí sa stávajú terčami hrubých útokov. Vyhrážky sa počas celého apríla kopili na adrese predsedu Biskupskej konferencie Talianska Mons. Angela Bagnasca. Ich vrcholom bola obálka s malým nábojom a hákovým krížom bez slovného komentára. K tomu nápisy na múroch katedrál v rozličných mestách na čele s Janovom.

Včera sa k mnohým prejavom solidarity pridal aj pápežov: Benedikt XVI. arcibiskupovi ráno zatelefonoval a jeho štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone mu poslal aj oficiálny telegram. „Svätý Otec, hlboko zasiahnutý a zarmútený takými tvrdými a odsúdeniahodnými udalosťami, ktoré kalia pokojné spolužitie cirkevného a občianskeho spoločenstva, túži predovšetkým opätovne vám prejavíť svoju duchovnú blízkosť, a to aj v mene všeobecnej Cirkvi, a ubezpečiť Vás o osobitnej spomienke v modlitbe, aby ste mohli nájsť v Kristovi pravý pokoj a bezpečie a tak naďalej plodne naplňovať svoju vznešenú službu talianskej cirkvi,“ uvádza sa v telegrame. Svätý Otec v ňom ocenil, že Mons. Bagnasco „s Božou pomocou a bratskou podporou celého kresťanského ľudu stále pracuje pre spoločné dobro, pričom bráni a podporuje ľudské a náboženské hodnoty, bez ktorých nemožno budovať naozaj slobodnú a pevnú demokraciu“.

„Treba, aby Taliansko podporilo Mons. Bagnasca a nenechalo ho samotného,“ vyhlásil kardinál Bertone a jeho hlas vypočuli mnohí politici ľavicových aj pravicových strán. „Sú to prejavy hlúposti a zastráňovania, ktoré nemožno tolerovať,“ vyhlásil rozhorčene premiér Romano Prodi. V Janovskej katedrále vítal túto nedeľu

arcibiskupa búrlivý aplauz veriacich, ktorí ocenili, že prišiel medzi nich. „Dnes diecéza prežíva veľkú radosť, ktorú nemôže nič zakaliť,“ povedal Mons. Bagnasco na slávnosti, počas ktorej vysvätil troch nových diakonov.

Útoky sa dávajú do súvislosti s angažovanosťou Cirkvi v Taliansku proti zákonu o voľných zväzkoch vrátane mimomanželských a homosexuálnym partnerstiev. „Bagnasco, hanba!“ „Smrť Bagnascovi a Ratzingerovi!“ objavovalo sa na múroch chrámov a v anonymnej listovej zásielke bola arcibiskupova fotografia vystrihnutá z novín počmáraná hákovým krížom. „Nielen že sa nemožno nechať žiadnym spôsobom zastráňať hrozbami, nech prichádzajú z akejkoľvek strany, ale dokonca – ako správne tvrdí prezident Napolitano – treba využiť túto príležitosť na zdôraznenie naliehavosti čoraz vážnejšieho a konštruktívnejšieho dialógu medzi Cirkvou, politikou a občianskou spoločnosťou. Taliansko ho potrebuje,“ vyhlásil hovorca Svätej stolice Federico Lombardi.

Podporu arcibiskupovi Bagnascovi vyslovila aj Talianska federácia katolíckych týždenníkov, ktorá združuje 160 lokálnych časopisov. Jej predseda Giorgio Zuccelli pre agentúru SIR povedal: „V týchto mesiacoch sa formuluje falošná poučka prostredníctvom cielenej dezinformácie výdatne ochutenej starým antiklerikalizmom. Hrozby vychádzajú zo skupín na okraji spoločnosti, ktoré však nachádzajú živnú pôdu v určitých prostrediach vrátane politických, podnecujúcich v spoločnosti emócie nepriateľské voči Cirkvi. Snažia sa umlčať ju v kľúčových témach dneška: život, rodina, sloboda výchovy. Vedia, že taliansky národ ju počúva a pozná ako spoľahlivý hlas, ktorému možno dôverovať, lebo má záujem iba o dobro človeka a nie o vlastné alebo stranícke výhody.“ -te-

Katolícki biskupi sa stretli s britským premiérom

Veľká Británia (2. mája, RV/CNS) – Katolícki biskupi zo štyroch kontinentov vyzývajú lídrov najbohatších krajín sveta, aby dodržali svoje predsavzatia bojovať s extrémnou chudobou. Začiatkom týždňa sa ôsmi cirkevní predstavitelia na čele s anglickým kardinálom Cormacom Murphym-O'Connorom stretli s britským premiérom Tonym Blairom. V rozhovore podotkli, že Veľká Británia by mohla byť „dobrým príkladom“ pre blížiaci sa júnové stretnutie krajín G 8 v Nemecku tým, že záväzne potvrdí svoje predsavzatie zdvojnásobiť rozvojovú pomoc pre Afriku do roku 2010. Štáty G 8 pomoc v tejto podobe prisľúbili pred dvomi rokmi na stretnutí v Škótsku. Kardinál Keith O'Brien v tejto súvislosti britskému premiérovi pripomenul veľký proporčný rozdiel medzi „nákladmi na zbrojenie v porovnaní s nákladmi na pomoc chudobným“ -dj-

Stretnutie biskupov strednej Európy v Prahe

Praha (TS ČBK): V Arcibiskupskom paláci v Prahe sa v stredu zišli kardináli a predsedovia biskupských konferencií strednej Európy, aby na svojom dvojdňovom stretnutí hovorili o skúsenostiach so vzťahmi Cirkvi a štátu.

Pri úvodnom zasadaní predstavili účastníci situáciu vo svojich krajinách – v Českej republike, Chorvátsku, Maďarsku, Slovensku a Slovinsku. Cieľom stretnutia je podľa pražského kardinála Miloslava Vlka, na ktorého pozvanie sa táto udalosť konala, vzájomné porovnanie situácií a skúseností. Pripomenul, že niečo podobné sa už uskutočnilo na začiatku 90. rokov vo Varšave, kde si biskupi postkomunistických krajín vymieňali skúsenosti z doby útlaku Cirkvi nepriateľským režimom. „Dnes, po 17 rokoch, chceme opäť porovnať situáciu a pozrieť sa, či niekde riešia rovnaké problémy ako my a ako k nim pristupujú,“ povedal kardinál Vlk.

Olomoucký arcibiskup Jan Graubner, predseda Českej biskupskej konferencie, pripomenul Stredo európske katolícke dni v rokoch 2003-2004, pri ktorých sa veriaci 8 krajín mohli dozvedieť o situácii Cirkvi u svojich susedov. „Vzájomná výmena skúseností a porovnanie jednotlivých krajín je vždy dôležité,“ povedal arcibiskup Graubner a dodal, že dúfa v pokračovanie spolupráce týchto krajín.

Okrem kardinála Vlka a arcibiskupa Graubnera sa na stretnutí zúčastnil aj kardinál Péter Erdő, predseda Maďarskej biskupskej konferencie a predseda Rady európskych biskupských konferencií (CCEE), ktorý spolu s kardinálom Miloslavom Vlkom celé stretnutie moderoval, ďalej kardinál Josip Bozanić, predseda Chorvátskej BK a podpredseda CCEE, biskup František Tondra, predseda Konferencie biskupov Slovenska a arcibiskup Alojzij Uran, predseda Slovinskej BK. Pozvanie museli odmietnuť zástupcovia Poľska,

ktorí začínajú svoje plenárne zasadanie biskupskej konferencie.

Vo štvrtok po svätej omši, ktorú slávil kardinál Vlk, pokračovali biskupi v zasadaní a diskusiách o vzťahu Cirkvi štátu, resp. Cirkvi a médií v jednotlivých krajinách.

Biskupi v diskusii konštatovali, že situácia vzťahu Cirkvi a oznamovacích prostriedkov je vo všetkých krajinách podobná – istý negatívny postoj verejných médií z ľavicových či liberálnych kruhov sa prejavuje všade. Kardináli a biskupi sa zhodli na tom, že nie je potrebné odpovedať na každý útok alebo ohováranie, pretože sa tak prispieva k ich väčšej medializácii.

Zdôraznili tiež, že katolícke médiá, ktorých vo všetkých krajinách pribúda, musia viac reagovať na požiadavky trhu, ktorý už začína byť presýtený. Prekvapujúcim zistením bola podľa arcibiskupa Jana Graubnera skutočnosť, že zo zúčastnených krajín je ČR jediným štátom, kde funguje katolícka televízna stanica. Maďarský kardinál Erdő prejavil o spoluprácu s TV NOE záujem. Diskusia sa venovala tiež internetu, biskupi sa dozvedeli, že napr. v Chorvátsku a Slovinsku už funguje cirkevná informačná sieť.

V jednotlivých otázkach vzťahu Cirkvi a štátu biskupi okrem iného hovorili o zmluvách jednotlivých krajín s Svätou stolicou, o katolíckom školstve a vyučovaní náboženstva a o mnohých aktuálnych udalostiach v Európe.

Ako prevládajúcu tendenciu vo vzťahu Cirkvi a štátu – a to nie len v krajinách strednej Európy – kardinál Vlk uviedol vzájomnú kooperáciu, kedy Cirkev i štát uznáva potreby druhého, predovšetkým v tzv. kooperačných oblastiach – školstvo, zdravotníctvo, sociálna sféra a pod. **Jiří Gračka/ snímka čbk**

V rumunskom Sibiu o dialógu medzi vierou a kultúrou

Rumunsko (2. mája, RV) – Rumunské mesto Sibiu sa od štvrtka do soboty stane hosťiteľom v poradí tretieho stretnutia členov a poradcov Pápežskej rady pre kultúru a predsedov komisií pre kultúru pri európskych biskupských konferenciách. Podujatiu bude predsedáť hlava dikastéria kardinál Paul Poupard a hlavnou témou bude „Ohlasovanie, dialóg a svedectvo ako reakcia na výzvy sekularizácie v Európe“. Účastníci budú hovoriť o relativizme, náboženskej ľahostajnosti a potrebe podporovať nové formy dialógu medzi vierou a kultúrou. Stretnutie sa symbolicky koná v rumunskom Sibiu, ktoré bolo spolu s Luxemburgom vyhlásené za hlavné európske mesto kultúry pre rok 2007. **-dj-**

V Indii napadli kresťanského misionára

India (2. mája, RV/AsiaNews) – Iba niekoľko stoviek metrov od domu premiéra Radžastánu predvčerom skupina násilníkov napadla kresťanského misionára Waltera Masseyu pred očami jeho rodiny. Predtým, ako naňho zaútočili tyčami, zatelefonovali do miestnej televízie, aby nasnímala ich akciu. Keď skončili, odišli bez toho, aby ich niekto zastavil. Útočníci patria do extrémistickej hinduistickej skupiny Vishva Hindu Parishad. Zranený misionár, ktorý vedie malú kongregáciu Masihi Sanghti je teraz na jednotke intenzívnej starostlivosti v nemocnici v Džajpore. V Radžastane kresťania tvoria asi 0,11 % populácie, moslimovia 8 % a hinduisti 89 %. Násilné útoky proti menšinovým náboženstvám sú čoraz častejšie a páchatelia väčšinou uniknú trestu.

-mk-

Cirkev v Kambodži evanjelizuje cez médiá

Kambodža (2. mája, RV/Fides) – Život, práca, charizma a duch Dona Bosca sa šíri v Kambodži prostredníctvom rozhlasového vysielania. Miestne rádio v Sihanoukville, ktoré nesie v názve meno tohto svätca, nedávno odvysielalo prvý zo série svojich 60-minútových programov. Projekt iniciovala Federácia ázijských biskupských konferencií, ktorá povzbudila aj Cirkev v Kambodži, aby evanjelizovala prostredníctvom médií. V tomto smere je nápomocná aj internetová stránka miestnej cirkvi www.catholiccambodia.org, na ktorej záujemcovia nájdu v štyroch jazykových mutáciách informácie o dianí v diecézach, miestnej cirkvi ako aj inštitucionálne dokumenty.

-mk-

Posviacka prvého katolíckeho kostola v Azerbajdžane

Štvrtá veľkonočná nedeľa bola nedeľou radosti pre azerbajdžanských katolíkov. Stalo sa tak i vďaka oslave Veľkonočného tajomstva v priestoroch novopostaveného kostola Nepoškvrneného Počatia Panny Márie v Baku. Posviacku kostola vykonal Apoštolský nuncius Zakaukazska Claudio Gugerotti.

Takmer 70 rokov bola Katolícka cirkev v Azerbajdžane bez kostola a kňaza. Po vyhodení do vzduchu kostola Nepoškvrneného Počatia, kňaz Štefan Demu-

rov hrdinsky vytrval pri svojom stáde. Učil, krstil, sobášil, vysluhoval sviatosti. Až napokon ho zastrelili na neznámom mieste. Cirkev, ktorá vo svojich „zvýskoch“ ostala, si po skončení totalitného Sovietskeho zväzu žiadala katolíckeho kňaza. Misia bola v roku 2000 zverená Saleziánom Don Bosca zo Slovenska. Súčasným predstaveným misie je don Ján Čapla, s ktorým pracujú 3 kňazi a 2 bratia koadjútori. Pred rokom postavili aj dom pre Sestry Milosrdenstva Matky Terezy.

Cirkev v Azerbajdžane siaha do apoštolských dôb. Už v 1. storočí tam hlásali podľa niektorých svedectiev evanjelium apoštoli sv. Bartolomej a Júda. Na pamiatku toho boli vložené do oltára relikvie apoštola Bartolomeja i ostatky ukrajinského mučeníka komunizmu Mikuláša Čarneckého. V oltári sa uložili aj relikvie saleziánskych svätých: sv. Don Bosca, Matky Mazzarellovej a Dominika Savia.

Architektom kostola je Paolo Ruggiero taliansky profesor gotiky na neapolskej univerzite, ktorý ju naprojektoval v modernom štýle s prvkami gotiky. Kostol má 200 miest na sedenie.

Vzácnosťou kostola je, že umelecké stvárnenie interiéru vytvorili miestni umelci – moslimovia: keramickú kompozíciu na hlavnom oltári, vitráže krížovej cesty i oltár, krstiteľnicu a Bohostánok. Liturgické zariadenie kostola i s oltárom je vytvorené z miestneho kameňa badandára. Týmto kameňom je obložený aj celý kostol, čo je symbolom toho, že cirkev rastie ako miestna cirkev.

Na kostole stojí 5 metrová socha Panny Márie, dielo umelca Huseyna. Socha je viditeľná zo všetkých strán a je symbolom jednoty katolíkov, pravoslávnych i moslimov.

Andrej Foltán

Kresťania majú byť ústretoví voči migrantom

„Katolíci v Kórei musia byť priekopníkmi v ústretovosti voči migrantom a tak majú uskutočňovať úlohu, ktorú nám dal Pán,“ povedal Vincent Ri Pyung-ho, biskup z Jeonju a predseda biskupskej komisie pre starostlivosť o migrantov pri príležitosti 93. svetového dňa migrantov a utečencov. „Rýchly migračný rozvoj sa stal fenoménom, vďaka ktorému si uvedomujeme, že svet sa rýchlo mení,“ povedal biskup z Jeonju. Pre Južnú Kóreu to dosiaľ znamenalo milión imigrantov a skoro 160 000 multikultúrnych rodín. Krajina však nie je na túto úlohu pripravená. „Preto v ústretovosti k migrantom musia byť priekopníkmi kresťania,“ povedal mons. Ri. Príkladom je blahoslavený Giovanni Battista Scalabrini, ktorý založil Kongregáciu misionárov pre talianskych migrantov a Kongregáciu misijných sestier sv. Karola Boromejského pre migrantov.

-mk-

Stretnutia biskupov s pútníkmi počas Ad limina v Ríme

V dňoch 11.-16. júna 2007 sa uskutoční návšteva slovenských biskupov u Svätého otca Ad limina apostolorum.

Pútníci, ktorí pricestujú do Ríma, budú mať možnosť stretnúť biskupov pri liturgických sláveniach a generálnej audiencii.

Program biskupov, na ktorom sa pútníci môžu zúčastniť:

Pondelok, 11. júna

7:30 Svätá omša (Bazilika sv. Petra – pri oltári nad hrobkou sv. Petra)

17:00 Modlitba pri hrobe Sv. Cyrila v Bazilike sv. Klementa (modlitba v byzantskom obrade)

Streda, 13. júna

GENERÁLNA AUDIENCIA

16:00 Svätá omša (Santa Maria Maggiore – Cappella della Madonna)

Štvrtok, 14. júna

16:00 Svätá omša (Bazilika sv. Pavla za hradbami)

17:15 (hneď po svätej omši – priamo v bazilike) koncert z príležitosti návštevy Ad limina

Sobota, 16. júna

7:30 Svätá omša v Lateránskej bazilike

TK KBS;jk

3. púť Rádía Lumen v Krakove

Približne 17 000 slovenských pútníkov sa zišlo 28. apríla t.r. na 3. púti Rádía Lumen v Sanktuárii Božieho milosrdenstva v Krakove. Mottom tohtoročnej púte bola Rodina-Škola Božieho milosrdenstva. Slávnostnú sv.omšu celebroidal košický arcibiskup Alojz Tkáč, spolucelebrantmi boli prešovský eparcha Ján Babjak SJ a generálny riaditeľ Rádía Lumen Juraj Spuchľák. Medzi dvestovkou prítomných kňazov nechýbal ani generálny riaditeľ českého Rádía Proglas Martin Holík a riaditeľ Spolsku sv. Vojtecha Vendelín Pleva.

Biskup Ján Babjak v homílii označil Božie milosrdenstvo za záchrannú ruku pre každého, pripomenul, že Božie milosrdenstvo je nám sprostredkované vo sviatosti spovedi a treba sa oň uchádzať a prosiť oň. Apeloval na rodiny, aby dávali dobrý príklad porozumenia, pokoja a lásky svojim deťom, aby sa rodina v zmysle slov pápeža Jána Pavla II. stala skutočnou reprezentáciou Božej lásky a aby sa túžba sprostredkovať iným Božie milosrdenstvo stala výzvou pre každého. Pútníkov pozdravil aj krakovský pomocný biskup Ján Szkodoň.

Vedenie rádia i pútníci odoslali z púte pozdravný list Svätému Otcovi Benediktovi XVI. Súčasťou programu púte boli svedectvá o dotyku Božieho milosrdenstva v životoch jednotlivých ľudí z rôznych farností-medzi nimi napríklad Petra Mikulu, ktorý sa zachránil pri nedávnom výbuchu v Novákoch a je čitateľom Božieho milosrdenstva, nechýbali svedectvá farností, gospelové vystúpenie gospelovej skupiny Mareka Novotného, výstava fotografií o živote pápeža Jána Pavla II. i Benedikta XVI. Na púti bol zároveň predstavený významný projekt Duchovnej adopcie nenarodených detí, ktorých matky uvažujú nad potratom a za ktoré Rádio Lumen spustilo modlitbovú aktivitu v širšom rozsahu. Pútnikom na záver udelil požehnanie krakovský arcibiskup Ján Zajonc.

Po ukončení púte zamestnanci Rádía Lumen 29.4. navštívili aj areál bývalého koncentračného tábora Osvienčim a Březinky, kde si v kaplnke Edity Steinovej – sestry Terézie Benedikty od Kríža sv. omšou (ktorú celebroidal riaditeľ Rádía Lumen Juraj Spuchľák, riaditeľ Rádía Proglas Martin Holík a náboženský redaktor Rádía Lumen Peter Holbička) a v modlitbách spomenuli na duše miliónov umučených a a ich mučiteľov, zároveň si s pietou prezreli miesto utrpenia a skonu mnohých ľudí umučených pre vieru, rasu alebo politický názor. V slávnostnej homílii riaditeľ Rádía Proglas Martin Holík pripomenul, že stále sú potrebné stamióny modlitieb za ľudí, ktorí v Osvienčime zomreli násilnou smrťou, ale i za tých, ktorí im utrpenie spôsobili. V Osvienčime skončil aj svätec Maximilián Mária Kolbe, ktorý ponúkol gestapu svoj život za život otca rodiny viacerých detí a filozofka Edita Steinová-konvertitka zo židovstva, ktorá sa stala karmelitánkou a ponúkla svoju obetu za Židovský národ i Cirkev. Pápež Ján Pavol II. ju vyhlásil za spolupatronku Európy. **Andrea Eliášová, Rádio Lumen**

Stretnutie seminaristov v Šaštíne

Viac ako tri stovky seminaristov – kandidátov na kňazstvo sa zišlo v utorok, 1. mája 2007, na stretnutí seminaristov kňazských seminárov v národnej pútnickej svätyni v Šaštíne. Stretnutie bolo inšpirované duchom bratstva a vzájomného zdieľania na ceste prípravy na prijatie kňazstva.

Stretnutie začalo slávnostnou sv. omšou, ktorú predsedal arcibiskup Ján Sokol. Spolu s ním koncebrovali biskupi Štefan Sečka, Tomáš Galis a 31 kňazov, predstavených kňazských seminárov.

V homílii otec arcibiskup povzbudil predstavených seminárov aby sa ochotne a zodpovedne venovali formácii budúcich kňazov a seminaristov podnietil k horlivejšej práci na budovaní vlastného duchovného života. Pripomenul im, že pastorácia v dnešných časoch znamená širšie angažovanie sa a vynaliezavosť v pri-

nášani evanjeliového posolstva všetkým, ku ktorým raz ako kňazi budú poslaní.

Seminaristi zo všetkých rímskokatolíckych a gréckokatolíckych diecéz spolu so svojimi predstavenými využili spoločné chvíle na vzájomné spoznávanie a zdieľanie sa so špecifikami a skúsenosťami zo štúdia a z duchovnej formácie v jednotlivých seminároch.

Okrem úvodnej svätej omše program stretnutia zahŕňal aj prehliadku baziliky, muzeálnych priestorov v príľahlom kláštore a na záver sa opäť všetci stretli v bazilike pri pobožnosti Akatist. **Tibor Hajdu**

Deň otvorených dverí v kňazských seminároch

Deň otvorených dverí v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre

Štvrtá veľkonočná nedeľa je nedeľou Dobrého Pastiera. Katolícki veriaci počúvajú v liturgických čítaniach o Ježišovi Kristovi ako o starostlivom a dobrom pastierovi, ktorý sa stará o svoje ovečky. Táto nedeľa je vyvrcholením týždňa modlitieb za duchovné povolania.

V tento deň sa koná v kňazských seminároch deň otvorených dverí. V Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí program začal slávnostnou sv. omšou, ktorú celebraval rektor Jozef Jarab spolu s predstavenými kňazského seminára. Namiesto homílie sa čítal pastiersky list diecézneho biskupa Františka Tondru k ďalšej téme prebiehajúcej synody, v ktorom poukázal na život kňaza, ako i na život zasvätených osôb a vyzval svojich veriacich k modlitbám a obetám za kňazov a kňazské povolania. Po sv. omši pokračoval program prehliadkou Katedrálneho chrámu sv. Martina a v aule Kňazského seminára začali so svojim programom seminaristi tretieho ročníka. Hostia si mohli prezrieť priestory seminára, stretnúť sa s bohoslovcami a podeliť sa so svojimi skúsenosťami zo života farnosti. Program ukončil modlitbou večerných chvál, ktorým predsedal pomocný biskup Andrej Imrich.

Vo farnostiach Spišskej a Rožňavskej diecézy si veriaci mohli vypočuť ďakovný list rektora seminára Jozefa

Jaraba, v ktorom vyjadril vďaka za preukazanú dobrú a starostlivosť o bohoslovcov v Kňazskom seminári.

V Košiciach sa program začal svätou omšou, ktorú celebraval Jozef Leščinský z katedry biblických vied. Vo svojej homílii sa zamýšľal nad prežívaním svojho kňazstva, nad veľkosťou tohto daru a všetkým prítomným zdôraznil, že sú na dobrom mieste.

Po svätej omši sa konala prehliadka priestorov spojená s prezentáciou videa o živote v seminári. Popoludní sa v aule Teologickej fakulty uskutočnil kultúrno-spoločenský program seminaristov spojený s hudbou, súťažami a žrebovaním tomboly. Na záver sa návštevníci seminára zúčastnili na slávnostných večerách v seminárnom kostole, ktoré boli ukončením tohto výnimočného dňa.

V Bratislave už tradične program zahájili latinskou sv. omšou, ktorú celebraval špiritual Vladimír Vojtašák s predstavenými seminára v Konkatedrále sv. Martina.

Súčasťou programu bola prehliadka priestorov Kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda, no i svedectvo známeho kňaza Mariána Kuffu, či evanjelizačná scéna bohoslovcov pod názvom „Ide o život.“

Deň otvorených dverí uzavreli slávnostnou modlitbou Vešpier.

Dňom otvorených dverí chceli bohoslovci poďakovať všetkým, ktorí na nich pamätajú vo svojich modlitbách i osobných každodenných krížoch, chorobách a ťažkostiach. **TK KBS, rv, jk, fb / snímka Martin Ližinčiar**

V Marianke zasadala pastoračná rada Ordinariátu OS a OZ SR

V Marianke 27. apríla 2007 po prvýkrát v jeho histórii rokovala novozriadená pastoračná rada Ordinariátu OS a OZ SR. Jej členmi sú okrem generálneho a biskupských vikárov aj pastorační asistenti, vybraní vojenský, väzenský a policajní kapláni a vybraní veriaci laici z každej zložky OS a OZ SR.

Rada bude mať za úlohu vyjadrovať ordinárovi úsudok o pastoračných aktivitách, navrhovať podujatia, účinné formy pre pastoraáciu, prenášať podnety medzi veriacich Ordinariátu v OS a OZ SR, či vznášať požiadavky, návrhy, či názory veriacich ordinárovi.

Členovia rady sa od ordinára zoznámili s cieľmi pastoraácie v Ordinariáte OS a OZ SR, s pastoračnou situáciou, pastoračným plánom do roku 2013, ťažiskovými oblasťami pastoraácie, zamýšľanými aktivitami, ale aj zámerom budovania spoločenstva katolíckych vojakov a policajtov. Po prerokovaní informácií jednotlivých členov rady za svoje oblasti pôsobenia sa rada v skupinách venovala hľadaniu podnetných návrhov na zlepšenie pastoračného pôsobenia v Ordinariáte OS a OZ SR. Na záver rokovania odsúhlasila rada návrhy za jednotlivé zložky OS a OZ SR a prijala závery na najbližšie obdobie. **Tibor UJLACKÝ**

Viceprovinciálna kapitula minoritov na Slovensku

Od 23. do 25. apríla 2007 sa v Brehove (okres Trebišov) v Kláštore sv. Františka konala prvá časť viceprovinciálnej kapituly bratov minoritov, ktorá mala za úlohu zhodnotiť uplynulé štyri roky ich pôsobenia na Slovensku, a navrhnúť ďalšie smernice do budúcnosti.

Kapitule predsedal páter K. Malinowski, provinciál krakovskej provincie minoritov. Generálne vedenie rádu zastupoval asistent pre východnú Európu páter J. Norel. Ako hosť bol prítomný provinciál českej provincie bratov minoritov páter J. Goryl.

Počas kapituly sa konala voľba viceprovinciála a jeho rady. Bratia svoju dôveru odovzdali opäť pátrovi Luciánovi M. Boguckému, ktorý viedol komunitu minoritov na Slovensku aj v predchádzajúcich rokoch. Vikárom sa stal páter Adam Baran, sekretárom páter Tomáš Lesňák a tretím asistentom páter Witold Adamczyk.

P.Peter Gallik, OFMConv.

Seminár o Matke Alexii

V rámci Roka Matky Alexie sa v sobotu 28. apríla 2007 v Bratislave konal Seminár o Matke Alexii. Podujatie začalo svätou omšou v kostole Notre Dame

za prítomnosti vdp. dekana Jána Formánka, vdp. Karola Ďurčeka, SJ a vdp. Štefana Locnera, OPraem.

Seminár uviedla a moderovala sestra Mária Filová, provinciálna predstavená sestier Kongregácie Notre Dame. V úvode prečítala pozdrav pre všetkých účastníkov stretnutia od generálnej predstavenej Kongregácie Notre Dame. Spoločenstvo pozdravila generálna vikárka Školských sestier de Notre Dame a prítomným priblížila spoločné stretnutie kongregácií Notre Dame z celého sveta, ktoré sa konalo tohto roku v Hradci Králové. V dopoludňajšom programe účastníci so záujmom sledovali divadelné predstavenie študentiek a učiteliek Strednej zdravotníckej školy Petra Fouriera, ktorý veľmi citlivo priblížil jej život, rozhodnutie sa pre Boha a výchovu dievčat. Potom si vypočuli prednášku

o špiritualite Matky Alexie, o dejinách rehole Notre Dame v Bratislave a o prevzatí ducha Matky Alexie do špirituality Školských sestier de Notre Dame.

Popoludní uviedli jednotlivé provincie sestier prezentácie o živote a apoštolskej práci vo svojich reholiach. Práca v skupinách umožnila podeliť sa s osobnými skúsenosťami a vzájomne sa obohatiť. Jej témami boli: Matka Alexia a jej poslanstvo pre nás, Duchovnosť Matky Alexie, Alexia a jej vzťah k deťom a mládeži, Mladí ľudia, s ktorými pracujeme, Panna Mária – naša Matka, Modlitba v reholi a jej dôležitosť a Svedectvo rehoľného života a nové povolania.

Po prezentácii prác v skupinách, seminár ukončili modlitbou vešpier v kaplnke Gymnázia Matky Alexie.

Rok Matky Alexie bol vyhlásený pri príležitosti 60. výročia jej blahorečenia (4. mája 1947) Auxilia Matlová

Kysuce veľkolepo spomínali na Palárika

RAKOVÁ (29. apríla, TK KBS) - Pohostinným vystúpením slovenského divadla Vertigo z maďarskej metropoly Budapešť sa v nedeľu v hornokysuckej obci Raková sa zavŕšil bohatý týždňový program 40. ročníka celoslovenskej súťaže ochotníckych divadelných súborov a osláv 185. výročia narodenia národného buditeľa, katolíckeho kňaza, dramatika a organizátora národného života Jána Palárika.

Tohtoročná Palárikova Raková bude v historickej kronike obce zaiste zapísaná veľkými písmenami. Po štvrtkovej návšteve prezidenta SR Ivana Gašparoviča, privítali v sobotu na Kysuciach aj hostí z obcí a inštitúcií, ktoré sú zviazané so životom, či menom slávneho rodáka.

Účastníkov spomienkovej oslavy prišiel pozdraviť a uctiť si pamiatku národného buditeľa tiež nitriansky diecézny biskup Monsiňor Viliam Judák, ktorý vo svojej kázni na slávnostnej svätej omši neobišiel skutočnosť, že aj takmer po 200 rokoch a rôznych spoločenských systémoch je odkaz rodáka z Rakovej stále aktuálny. „Myslím si, že Palárik chápal, že to živé čo divák prežíva pri prezentovaní divadelnej hry má na neho veľký vplyv, často väčší ako pri čítaní kníh. Rakovských 40. ročníkov festivalu potvrdzuje, že aj v čase socializmu bol prijateľný, aj keď viac sa zdôrazňoval jeho kultúrny prínos ako to, že bol katolícky kňaz,“ povedal na adresu palárikovského odkazu bikup Judák.

Sobotňajší program vyvrcholil divadelným predstavením hercov trnavského divadla J. Palárika s hrou Inkognito. Aktivitu „Palárikovských“ obcí spoločne sa stretávať a rozvíjať odkaz jednej z najvýznamnejších osobností 19. storočia na Slovensku podporil aj Spolok svätého Vojtecha v Trnave., ktorý na Kysuciach zastupoval tajomník SSV Daniel Dian. **Jozef Polešenský**

Od septembra bude v Banskej Bystrici diecézne centrum pastorácie povolání

O dôležitosti sprostredkovania svedectva osôb zasvätených Bohu mladým ľuďom a pozývania i sprevádzania na ceste hľadania povolania hovorili 2. apríla 2007 na stretnutí v Banskej Bystrici. Členov diecézneho tímu pre pastoráciu povolání vtedy prijal diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž spolu s otcom biskupom Tomášom Galisom, ktorý je zodpovedný za pastoráciu povolání v rámci KBS. Diecézny tím predstavil svoju doterajšiu činnosť i jej možné rozšírenie.

Ocenenie a podpora, vyjadrená zo strany banskobystrického diecézneho biskupa, dostala aj konkrétnu formu ponúknutím priestoru v Diecéznom centre Jána Pavla II. v Banskej Bystrici. Diecézny tím sa teší a ďakuje otcovi biskupovi Rudolfovi za jeho ústretovosť. Počas stretnutia sa uvažovalo tiež o zriadení celoslovenského centra pastorácie povolání, ktorého sídlom by sa mohla stať Banská Bystrica. **P. Ján Macej OFMcap**

Volejbalový turnaj medzi farnosťami Košickej arcidiecézy

V sobotu 28. apríla sa v Mestskej športovej hale a súběžne v hale Prešovskej univerzity v Prešove konal prvý ročník volejbalového mix turnaja medzi farnosťami Košickej arcidiecézy. Hlavný organizátor Arcidiecézne centrum pre mládež so sídlom v Prešove pripravilo športu chlivej mládeži vynikajúce podmienky. Z 33 účastníkov si najlepšie počínalo družstvo z farnosti Prešov – Sekčov. V napínavom finále porazilo družstvo z farnosti Obišovce. Na treťom mieste skončilo mladé družstvo z Gymnázia sv. Mikuláša v Prešove. **Jozef Kozák, kaplán**

Farnosti v Banskobystrickej diecéze dostali posynodálny dokument

Od Nedele Dobrého Pastiera 29. apríla 2007 si môžu veriaci na všetkých farských úradoch Banskobystrickej diecézy vyzdvihnúť dokument Zostaň s nami, Pane, ktorý zostavil na základe uzávierov synody diecézny biskup Rudolf Baláž.

Diecézny biskup v dokumente podáva víziu života diecézy ako duchovnej rodiny veriacich pre budúce obdobia. Dokument je exhortáciou – povzbudením. Je členený do troch častí: Na ceste s Kristom; Pane, zostaň s nami; Pane, chceme zostať s Tebou. Prvé dve časti majú opisný charakter života putujúcej Cirkvi, opierajúc sa o evanjeliové rozprávania stretnutia Emauzských učeníkov so Zmŕtvychvstalým Kristom. Tretia a záverečná časť je konkrétne vyjadrenie programov, odporúčaní a nariadení diecézneho biskupa po vypočutí mienky pléna diecéznej synody.

Dokument je písaný jednoduchou formou, keďže je venovaný každej rodine a jednotlivcovi diecézneho spoločenstva. Jeho obsah tvorí 94 strán a symbolická cena je 100 Sk. **Zuzana Juhaniaková**

Požehnanie základného kameňa pre nový kláštor SSpSAP v Nitre

Nitra (1. mája 2007) Nitriansky diecézny biskup Mons. Viliam Judák posvätil 1. mája 2007 v Nitre, časť Šindolka, základný kameň nového kláštora misijnej kongregácie Služobníc Ducha Svätého večnej poklony (SSpSAP). Na stavenisku budúceho kláštora sa zišli kňazi, rehoľné sestry z mesta Nitry i mnohí veriaci. Mimoriadnou však bola prítomnosť štyroch klauzúrnych sestier SSpSAP z Nemecka na čele s generálnou predstavenou Sr. Mary Ceciliou. V úvodnom príhovore P. provinciál Peter Dušička SVD, ktorý celú stavbu riadi, povzbudil prítomných v modlitbe k Duchu Svätému, ktorý chce aj nás pretvoriť na živé Božie chrámy. Otec biskup požehnal kameň a pracovníci firmy JAS-ABM, ktorá stavbu realizuje, ho zamurovali. Vo svojom príhovore vyjadril radosť zo stavby kláštora a príchodu sestier kontemplatívneho zamerania do nitrianskej diecézy.

Sestry Služobnice Ducha Svätého večnej poklony založil sv. Arnold Janssen v roku 1896 po tom, ako založil misijnú Spoločnosť Božieho Slova (SVD) r.1975 a misijné sestry Služobnice Ducha Svätého (SSpS) r. 1889. Charakter kongregácie sestier večnej poklony (ružových sestier – podľa farby ich habitu) je kontemplatívno-misijný: misijný charakter sa prejavuje aj v zložení komunit, ktoré tvoria sestry z rozličných národností. Rozjímavým životom v stálej klauzúre a službou večnej adorácie Najsvätejšej sviatosti slúžia a modlia sa za misijné dielo Cirkvi.

P. Martin Štefanec SVD

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Domáci servis: Mgr. Miriam VARŠOVÁ, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN
Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, e-mail: zc@q7.sk; tkkbs@kbs.sk
Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk